

College van Beroep voor de Examens

Nr: 2025-125947

Het College van Beroep voor de Examens,
mr. dr. N. Jansen, voorzitter, dr. R. Wilders en R.V. van Beek, leden.

BESLISSING inzake het beroep van de heer [REDACTED], hierna te noemen “appellant”, ingesteld bij schrijven van 30 juli 2025, tegen de beslissing van 19 juni 2025 van de examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, hierna te noemen “verweerster”, waarbij het verzoek van appellant om dispensatie ten aanzien van de maximale studieduur van 1,5 jaar om met het predicaat cum laude af te studeren is afgewezen.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 19 juni 2025 is het verzoek van appellant om dispensatie ten aanzien van de maximale studieduur van 1,5 jaar om met het predicaat cum laude af te studeren afgewezen. Tegen dit besluit is het beroep van 30 juli 2025 gericht. Bij schrijven van 13 augustus 2025 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Het gesprek tot minnelijke schikking heeft plaatsgevonden op 27 augustus 2025, maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 5 september 2025 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld tijdens een hoorzitting op 2 oktober 2025, alwaar appellant, tezamen met zijn gemachtigde [REDACTED], is verschenen. Namens verweerster is verschenen [REDACTED], voorzitter van de examencommissie.

II. Motivering

Standpunt van appellant

Appellant heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellant kan zich niet verenigen met het besluit en meent dat hem het predicaat cum laude dient toe te komen. Volgens verweerster voldoet appellant aan alle voorwaarden om het predicaat te verkrijgen, behalve het vereiste om binnen de nominale duur (één jaar), plus een half, af te studeren. Appellant volgt de redenering van verweerster niet en meent dat hij wel aan deze voorwaarde voldoet. Appellant geeft aan dat hij in september 2023 is gestart met de masteropleiding Privaatrecht en dat hij deze in deeltijd heeft gevolgd. In maart 2025 heeft appellant het laatste vak met succes afgerond. Appellant meent dat verweerster er onterecht van uit is gegaan dat hij niet voldoet aan de vereisten om in aanmerking te komen voor het predicaat cum laude, omdat de studieduur van appellant 1,57 jaar bedraagt in plaats van 1,5 jaar. Appellant stelt dat, nu hij de opleiding als deeltijdstudent heeft gevolgd, voor hem de nominale studieduur twee jaar betreft. Appellant verwijst in dit verband naar het inschrijvingsbesluit 2023-2024 van de UvA, de studiegids voor de masteropleiding en de uitspraak van 27 december 2023 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2023:4846). Het bevreemdt appellant dan ook dat verweerster stelt dat de studiegids geen kloppende informatie bevat over deeltijdstuderen, terwijl de Onderwijs- en Examenregeling (hierna: OER) juist verwijst naar de studiegids waarin dus staat vermeld dat de opleiding voor deeltijdstudenten twee jaar bedraagt. Ook de verwijzing van verweerster naar de website over het predicaat cum laude, zou in dit geval geen duidelijkheid bieden wat betreft de nominale studieduur, nu er expliciet bij staat dat het indicaties betreffen of men in aanmerking komt voor cum laude of niet. Appellant meent dat verweerster niet per onderwerp of geval een andere betekenis kan toekennen aan het begrip nominaal. Indien verweerster onbedoeld de mogelijkheid om cum laude toe te kennen heeft verruimd door de term nominaal te gebruiken, meent appellant dat dit niet voor zijn rekening dient te komen. Appellant meent dat hij, door de wijze waarop de studieduur aan hem is gecommuniceerd, erop mocht vertrouwen dat de term nominaal bij deeltijdstudenten een studieduur van twee jaar betekent.

Indien vastgesteld zou worden dat de studieduur maximaal 1,5 jaar mag zijn, meent appellant dat verweerster ten onrechte heeft beslist dat de hardheidsclausule niet zou moeten worden toegepast. Appellant is namelijk van mening dat hem in dat geval de mogelijkheid is ontnomen om het predicaat cum laude te verkrijgen, nu hij er redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat hij er twee jaar over mocht doen om de opleiding af te ronden om zo het predicaat te kunnen verkrijgen. De onjuiste voorstelling van zaken zouden niet aan hem moeten kunnen worden toegerekend, temeer nu het zou gaan om een overschrijding van slechts 3 weken (0,07 jaar) en hij, bij een juiste voorstelling van zaken, de geïnformeerde keuze zou hebben gemaakt om zijn studie anders in te richten. Appellant geeft aan dat hij, ondanks dat hij is gediagnosticeerd met ADD en hij 32 uur per week naast zijn opleiding heeft gewerkt, erin geslaagd is de opleiding met zeer goede studieresultaten af te ronden binnen korte tijd. Appellant meent dat hem het predicaat cum laude moet worden verleend en verzoekt om het beroep gegrond te verklaren.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster meent dat het besluit op goede gronden is genomen. Verweerster geeft aan dat appellant op één na aan alle voorwaarden, welke staan vermeld in het Examenreglement 2024-2025, voldoet om het predicaat cum laude te verkrijgen. De voorwaarde waar appellant niet aan voldoet is gesteld in artikel 6.2 lid 4 van het Examenreglement waarin staat dat de studieduur niet meer dan ‘nominaal plus half’ mag bedragen. Dit wordt berekend vanaf de start van het onderwijsblok van het eerst behaalde onderdeel van het examenprogramma. De eis omtrent de studieduur is van groot belang inzake cum laude, nu het bij een langere studieduur gemakkelijker is om hogere cijfers te behalen omdat de studielast per maand dan minder zwaar wordt. Slechts in zéér uitzonderlijke gevallen is een uitzondering gemaakt op de eis van de studieduur door middel van toepassing van de hardheidsclausule, nu er sprake was van overmachtssituaties. Verweerster ziet in geval van appellant geen reden voor toepassing van de hardheidsclausule, nu er geen sprake is van onbillijke uitwerking, en meent dat enige coulance al is ingebed in de voorwaarden zelf door ‘plus half’ toe te voegen. Verweerster kan zich voorts niet vinden in de redenering van appellant met betrekking tot het begrip *nominaal* in het kader van de deeltijdopleiding. Verweerster stelt allereerst dat het Examenreglement een uitwerking van de OER is, waaruit volgt dat de context waarin de term *nominaal* wordt gehanteerd, uit de OER afgeleid kan worden. Uit de OER blijkt dat de masteropleiding Privaatrecht 60 EC omvat en dat dit gelijk staat aan één jaar studielast, te weten 1680 uur. Indien een student de bepalingen uit de OER of het Examenreglement niet had begrepen, had de student zich kunnen wenden tot de studentenwebsite, waar nadere informatie is te vinden over de toekenning van het predicaat cum laude. Op de website staat het volgende vermeld: “*Bij inschrijving per 1 september 2018 geldt: Je hebt je diploma behaald binnen maximaal 4 jaar (voor de bachelor), 1,5 jaar (voor de master) of 2,5 jaar (voor de onderzoeksmaster).*” Verweerster acht deze terminologie en uitleg voldoende duidelijk en hieruit volgt dan ook dat de eis ‘nominaal plus half’ bij een master van 60 EC gelijkstaat aan anderhalf jaar, te weten 18 maanden. De duur gaat voor appellant in vanaf 4 september 2023 en loopt tot en met 24 maart 2025, de datum waarop het laatste vak is behaald. De exacte studieduur komt daarmee op 19 maanden. Nu de nominale duur is overschreden, komt appellant niet in aanmerking voor het predicaat cum laude. Dat appellant de opleiding in deeltijd heeft gevolgd, doet daar niet aan af. Een deeltijdschrijving houdt nadrukkelijk geen beperking in op het aantal EC waarvoor een student zich kan inschrijven. Met een deeltijdschrijving is het, net als met een voltijdschrijving, mogelijk om 60 EC per jaar te volgen en te behalen. Er is geen sprake van een beperkende hoeveelheid te behalen EC’s, per studiejaar, voor de deeltijdschrijving. Het is in de optiek van verweerster dan ook in strijd met het gelijkheidsbeginsel om de cum laude-eisen voor studenten die de keuze hebben gemaakt voor een deeltijdschrijving te versoepelen ten opzichte van studenten die gekozen hebben voor een voltijdschrijving. Verweerster merkt daarbij op dat zij niet actief deeltijdschrijvingen promoten, nu een studeerbaar programma niet goed mogelijk is in deeltijdvariant. Tot slot geeft verweerster aan dat zij zich niet kan vinden in de tekst die is opgenomen in de studiegids voor de masteropleiding. In de studiegids staat namelijk dat het mogelijk is om de master Privaatrecht in deeltijd te volgen en dat de opleiding in dat geval twee jaar duurt.

Er is geen deeltijdprogramma in de OER vastgelegd. Studenten mogen en kunnen zelf hun opleiding invullen. In deze passage wordt echter niets gesteld over de nominale studieduur, en er kan dan ook niet uit worden afgeleid wat de nominale duur van de masteropleiding is. Verweester ziet geen reden om het besluit te herzien en verzoekt om het beroep ongegrond te verklaren.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61 tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Op grond van artikel 7.12b, derde lid, WHW is verweester bevoegd om regels vast te stellen omtrent, onder andere, judicia.
2. De Onderwijs- en Examenregeling voor Nederlandstalige masteropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2024-2025 bepaalt – voor zover hier van belang – het volgende:

Artikel A-1.2 – Begripsbepalingen

(...)

m) opleidingsstatuut: het opleidingsspecifieke deel van het studentenstatuut conform artikel 7.59 van de wet. Het opleidingsstatuut wordt verwerkt in de studiegids

(...)

w) studielast: de studielast van de onderwijseenheid waarop een tentamen betrekking heeft, uitgedrukt in studiepunten = EC (European Credits). De studielast van 1 jaar (1680 uur) is 60 studiepunten/EC.

(...)

Artikel A-3.2 – Inrichting opleiding en deelname aan onderwijs

1. (...)

2. De opleidingen hebben een omvang van ten minste 60 EC.

(...)

Artikel A-4.12 – Masterexamen

1. De Examencommissie stelt de uitslag en de datum van afstuderen vast, indien zij heeft vastgesteld dat de student de onderdelen van het examen met goed gevolg heeft afgelegd.

2. De Examencommissie stelt het *judicium cum laude* vast, indien is voldaan aan de voorwaarden vermeld in het Examenreglement. Alleen de 60 EC van het reguliere masterprogramma tellen mee.

(...)

Artikel B-1.2 – Omvang van de opleidingen

1. De masteropleidingen van de faculteit hebben een studielast van 60 EC.

2. Voor elk van de vakken stelt de decaan, nadat deze de opleidingscommissie(s) en de Facultaire Studentenraad heeft gehoord, de studielast vast.

(...)

Artikel B-1.4 – Instroommoment

1. Aanvang van de opleiding is mogelijk met ingang van het eerste semester van een studiejaar ('september-instroom') en voor de hieronder aangegeven masteropleidingen met ingang van het tweede semester ('februari-instroom'). Voor elk van deze instroommomenten geldt dat er sprake is van een studeerbaar onderwijsprogramma dat in de nominale duur volledig afgerond kan worden. (...)

3. Het Examenreglement van de Examencommissie Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2024-2025 bepaalt – voor zover van belang – het volgende:

Artikel 6.2 - Cum Laude master

1. Aan een behaald masterexamen wordt het *judicium 'cum laude'* verleend, indien het gewogen gemiddelde van de cijfers 8,00 of hoger is en voor geen van de onderdelen een cijfer lager dan 7,00 is behaald. Hierbij worden vakken waarvoor een AVV is behaald buiten beschouwing gelaten, met dien

verstande dat de gezamenlijke studielast van de onderdelen die meetellen voor de cum laude berekeningen ten minste 48 EC dient te bedragen.

2. (...)

4. De studieduur mag niet meer dan 'nominaal plus half' bedragen en wordt berekend vanaf de start van het onderwijsblok van het eerst behaalde onderdeel van het examenprogramma. De Examencommissie kan, indien een student vakken van het examenprogramma heeft behaald in het kader van een 'exchange-programma', van deze bepaling afwijken.

5. (...)

Artikel 10 - Hardheidsclausule

In gevallen waar de bepalingen van deze regeling onredelijk en onbillijk uitwerken voor de student, kan de Examencommissie op de bepalingen een uitzondering aanbrengen.

4. In de studiegids van de masteropleiding Privaatrecht: Privaatrechtelijke rechtspraak is het volgende onder het kopje 'deeltijdopleiding' opgenomen:

Deeltijdopleiding

Het is ook mogelijk om de master Privaatrecht: Privaatrechtelijke rechtspraak in deeltijd te volgen; de opleiding duurt dan twee jaar. (...)

5. De Inschrijvingsbesluiten 2023-2024 en 2024-2025 van de UvA bepalen beide – voor zover van belang – het volgende:

(...)

De nominale duur van een deeltijdopleiding is de nominale duur van dezelfde opleiding in voltijd maal twee.

(...)

6. De studentenwebsite over cum laude, welke versie op 21 oktober 2025 als laatste is gewijzigd, bepaald – voor zover van belang – het volgende:

Cum laude

Als je uitzonderlijk hebt gepresteerd, kan je een speciale aantekening op je diploma krijgen. Bijvoorbeeld de aanduiding 'cum laude' (met lof). Of je in aanmerking komt voor het cum laude-predicaat hangt van een aantal voorwaarden af. De vereisten vind je in het Examenreglement. Als je denkt in aanmerking te komen, geef dit dan aan op je afstudeerformulier. Een indicatie van de vereisten:

(...)

- Bij inschrijving per 1 september 2018 geldt: Je hebt je diploma behaald binnen maximaal 4 jaar (voor de bachelor) of 1,5 jaar (voor de master). Deze termijn geldt voor alle studenten ongeacht inschrijfvorm (voltijd, deeltijd, contractonderwijs of bijvakinschrijving).
 - Alleen de studiepunten van het reguliere programma tellen mee. Voor de bachelor is dat 180 EC, voor de master 60 EC en voor de onderzoeksmaster 120 EC. (...)
7. Het College heeft vastgesteld dat niet in geschil is dat appellant aan alle inhoudelijke voorwaarden van artikel 6.2 van het Examenreglement voldoet om voor de aanduiding cum laude in aanmerking te komen maar dat er een verschil in inzicht bestaat over de uitleg van het begrip *nominaal* in de context van deeltijdstudie. Het geschil spitst zich aldus toe op het begrip *nominaal* en de eventuele toepassing van de hardheidsclausule.
 8. Het College is van oordeel dat de term *nominaal*, voor deeltijdstudenten, niet voldoende duidelijk en concreet is vastgelegd in de OER, het Examenreglement en op de studentenwebsite. Het College constateert dat appellant de uitleg van de term *nominaal* in andere, voor studenten beschikbare, documenten, zoals de studiegids en de inschrijvingsbesluiten van de UvA, heeft opgezocht om zo na te gaan welke studieduur voor hem als nominaal dient te gelden. Nu het Inschrijvingsbesluit een definitie geeft van de nominale duur, mocht appellant bij het ontbreken van nadere uitleg hierover in de facultaire regelingen, uitgaan van de juistheid van deze definitie.

9. Het College stelt verder vast dat de studentenwebsite slechts een ‘indicatie van de vereisten’ geeft en evenmin uitsluiting geeft voor deeltijdstudenten. Gelet op het Inschrijvingsbesluit, dient de nominale duur van een deeltijdopleiding te zijn opgebouwd uit de nominale duur van dezelfde opleiding in voltijd, maal twee. Gelet op de bepalingen in de OER, dient de nominale duur voor de voltijdopleiding te worden vastgesteld op één jaar, nu de studielast 60 EC bedraagt. Het College oordeelt dan ook dat de stelling van appellant, dat de nominale duur twee jaar bedraagt voor deeltijdstudenten, aansluit bij de beschikbare informatie en in dit specifieke geval gevolgd dient te worden. Het College merkt overigens op dat de Faculteit der Rechtsgeleerdheid ook, mogelijk naar aanleiding van deze kwestie, aanleiding zag om duidelijkere en concretere informatie te verschaffen op de studentenwebsite, door recent de frase “*Deze termijn geldt voor alle studenten ongeacht inschrijfvorm (voltijd, deeltijd, contractonderwijs of bijvakinschrijving)*”, aan de studentenwebsite toe te laten voegen.
10. Het College is voorts van oordeel dat het besluit in strijd is met het gelijkheidsbeginsel, nu de deeltijdstudenten gelijk worden gesteld met het vereiste voor voltijdstudenten, ondanks dat de beschikbare informatiebronnen een andere studieduur schetst voor deze groep studenten. Het College is dan ook van oordeel dat het bestreden besluit in strijd is met de redelijkheid en billijkheid.
11. Alles overziend is het College van oordeel dat het besluit niet in stand kan blijven en vernietigd dient te worden, nu dit in strijd met het recht is. Het beroep tegen dit besluit is gegrond.

III. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep gegrond;
2. vernietigt de beslissing van 19 juni 2025 en draagt verweerster op om uiterlijk binnen twee weken na dagtekening van deze beslissing een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze beslissing;
3. bepaalt dat een afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
 - partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid;
 - het College van Bestuur, enwordt tevens zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 7 januari 2026

A. van der Weerd - Kramer LLB
secretaris

mr. dr. N. Jansen
voorzitter

Tegen deze beslissing kunt u binnen 6 weken beroep instellen bij de Raad van State afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag, Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.